

2. Det sjette direktiv 77/388 er til hinder for, at en medlemsstat bestemmer, at der skal opkræves morarenter af skyldig merværdiafgift, naar varer, som tidligere var ekspederet til aktiv forædling,

overgaar til fri omsætning i Fællesskabet, for perioden mellem den midlertidige indførsel og den endelige indførsel.

En saadan mulighed er nemlig udelukket i henhold til direktivets artikel 10, stk. 3, fjerde afsnit, som gælder for aktiv forædling og bestemmer, at afgiften først forfalder paa det tidspunkt, hvor goderne udgaar af den nævnte ordning og angives til forbrug.

Parter

I sag C-166/94,

angaaende en anmodning, som Corte di appello di Salerno (Italien) i medfør af EF-traktatens artikel 177 har indgivet til Domstolen for i den for nævnte ret verserende sag,

Pezzullo Molini Pastifici Mangimifici SpA

mod

Ministero delle Finanze,

at opnåa en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af EF-traktatens artikel 9, 12, 13, 30 og 38, af artikel 18, stk. 2, i Raadets forordning (EOEF) nr. 2727/75 af 29. oktober 1975 om den fælles markedsordning for korn (EFT L 281, s. 1) og af artikel 16 i Raadets direktiv 69/73/EOEF af 4. marts 1969 om harmonisering af lovgivning om aktiv forædling (EFT 1969 I, s. 69),

har

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, J.-P. Puissechet, og dommerne J.C. Moitinho de Almeida og C. Gulmann (refererende dommer),

generaladvokat: F.G. Jacobs

justitssekretær: R. Grass,

efter at der er indgivet skriftlige indlæg af:

° den italienske regering ved professor Luigi Ferrari Bravo, chef for Udenrigsministeriets Servizio del contenzioso diplomatico, bistaaet af avvocato dello Stato Pier Giorgio Ferri

° Kommissionen ved Antonio Aresu, Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmaegtiget,

paa grundlag af den refererende dommers rapport,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 26. oktober 1995,

afsagt følgende

Dom

Dommens præmisser

1 Ved kendelse af 31. maj 1994, indgaaet til Domstolen den 20. juni 1994, har Corte di appello di Salerno i henhold til EF-traktatens artikel 177 forelagt et praejudicielt spoergsmaal vedroerende fortolkningen af EF-traktatens artikel 9, 12, 13, 30 og 38, af artikel 18, stk. 2, i Raadets forordning (EOEF) nr. 2727/75 af 29. oktober 1975 om den faelles markedsordning for korn (EFT L 281, s. 1) og af artikel 16 i Raadets direktiv 69/73/EOEF af 4. marts 1969 om harmonisering af lovgivning om aktiv foraedling (EFT 1969 I, s. 69).

2 Dette spoergsmaal er blevet rejst under en sag mellem Pezzullo Molini Pastifici Mangimifici SpA (herefter "Pezzullo") og Ministero delle Finanze (Finansministeriet).

3 Den 21. maj 1982 indfoerte Pezzullo midlertidigt 1 000 tons haard hvide fra Canada med det formaal at forarbejde den til semulje og at genudfoere dette produkt. Efter at have genudfoert det, ekspederede Pezzullo de biprodukter (semuljegryn, klid og mel), som var fremkommet ved forarbejdningen, til fri omsaetning i Italien, saaledes at disse blev endeligt indfoert den 15. januar 1985.

4 I forbindelse med den endelige indfoersel af disse biprodukter opkraevende toldmyndighederne i Salerno importafgift og merværdiafgift. I henhold til artikel 191 i den italienske toldlov (dekret nr. 43 udstedt af republikkens praesident den 23.1.1973) opkraevende de ogsaa morarenter for perioden mellem den midlertidige indfoersel og den endelige indfoersel. De renter, der skulle betales, blev af myndighederne fastsat til i alt 18 315 610 LIT eller 17 382 352 LIT i landbrugsimportafgift og 933 258 LIT i moms.

5 Pezzullo betalte afgiften og momsen samt morarenterne. Da selskabet imidlertid var af den opfattelse, at de bestemmelser i italiensk ret, i henhold til hvilke renterne var blevet opkraevet, var uforenelige med faellesskabsretten, indbragte det sagen for Tribunale di Salerno og nedlagde paastand om tilbagebetaling af de betalte renter. Da Pezzullo ikke fik medhold, ankede selskabet sagen til Corte di appello di Salerno.

6 Selskabet har for denne ret gjort gaeldende, at de opkraevende morarenter var en indenlandsk afgift eller en afgift med tilsvarende virkning, som er uforenelig med traktatens artikel 9, 12, 13, 30 og 38. Det har ligeledes paaberaabt sig tilsidesaettelse af Raadets forordning nr. 19 af 20. april 1962 om den gradvise oprettelse af en faelles markedsordning for korn (JO 1962, 30, s. 933) og af Raadets forordning (EOEF) nr. 120/67 af 13. juni 1967 om den faelles markedsordning for korn (EFT 1967, s. 29), fordi disse forordninger forboed opkraevning af enhver told og enhver afgift med tilsvarende virkning i samhandelen med tredjelande.

7 Ministero delle Finanze har gjort gaeldende, at forordningerne nr. 19 og nr. 120/67 paa det tidspunkt, da den midlertidige indfoersel fandt sted, ikke laengere var gaeldende, fordi de var blevet ophaevet ved forordning nr. 2727/75. Ministeriet har ligeledes anfoert, at artikel 191 i den italienske toldlov var i overensstemmelse med naevnte direktiv 69/73.

8 Corte di appello di Salerno har besluttet at udsaette sagen og at forelaegge Domstolen foelgende praejudicielle spoergsmaal:

"Var det paa tidspunktet for den i sagen omhandlede indfoersel (1982) i strid med faellesskabsretlige bestemmelser, som har forrang for de nationale retsregler, i henhold til den italienske toldlovs artikel 191 at paalaegge morarenter ved endelig indfoersel?"

9 Da der i dette tilfælde er opkrævet morarenter af saavel importafgiften som af merværdiafgiften, maa det først undersøges, om fællesskabsretten er til hinder for opkrævning af morarenter paa importafgiften, og dernæst, om den er til hinder for opkrævning af morarenter paa merværdiafgiften.

Opkrævningen af morarenter paa importafgiften

10 Da importafgiften er blevet opkrævet i henhold til bestemmelserne om aktiv forædling, maa de fællesskabsbestemmelser undersøges, som var gældende paa dette område paa tidspunktet for den omtvistede indførsel, nemlig direktiv 69/73.

11 Ved direktiv 69/73 er der indført fælles bestemmelser om en ordning for aktiv forædling. Efter denne toldordning kan ikke-fællesskabsvarer under visse betingelser forarbejdes paa Fællesskabets toldområde for at gennemgaa en eller flere forædlingsprocesser (bearbejdning, forarbejdning, reparation eller anvendelse), naar disse varer er bestemt til at reeksporteres fra Fællesskabets toldområde som forædlingsprodukter, uden at disse varer paalægges told eller landbrugsimportafgifter.

12 Artikel 15, stk. 1, litra a), og litra b), første led, i direktiv 69/73 bestemmer, at naar omstændighederne taler derfor, især naar der er tale om virksomheder, der har en løbende vareproduktion, som er bestemt baade for Fællesskabets marked og for markeder uden for dette, kan de kompetente myndigheder tillade, at forædlingsprodukter eller varer, der er ekspederet til aktiv forædling, overgaar til fri omsætning.

13 Direktivets artikel 16 bestemmer: "Naar overgang til fri omsætning tillades i henhold til artikel 15, stk. 1, litra a), eller litra b), første led, skal der for forædlingsprodukterne, produkterne paa mellemstadium eller de uforædlede varer ° foruden eventuelle morarenter ° opkræves den told, de afgifter med tilsvarende virkning og de landbrugsimportafgifter, der finder anvendelse paa de importerede varer; der benyttes herved de satser eller beløb, der er gældende den dag, hvor de kompetente myndigheder antager det paagældende tolddokument, samt den toldværdi og det øvrige ansættelsesgrundlag, der er konstateret eller anerkendt paa dette tidspunkt."

14 Ordene "eventuelle morarenter" i denne artikel viser, at Raadet udtrykkeligt har bestemt, at medlemsstaterne kan opkræve morarenter af betaling af told ved indførsel og landbrugsimportafgifter for varer, som er omfattet af ordningen for aktiv forædling.

15 Denne regel er ikke i strid med EF-traktatens artikel 9, 12, 13, 30 og 38, som Pezzullo har paaberaabt sig for den forelæggende ret. Som generaladvokaten har udtalt i punkt 11 i forslaget til afgørelse, er de nævnte artikler ikke anvendelige eller direkte relevante i dette tilfælde.

16 Reglen er heller ikke i strid med artikel 18, stk. 2, i forordning nr. 2727/75, som fastsætter følgende:

"Medmindre andet bestemmes i denne forordning, eller Raadet paa forslag af Kommissionen med kvalificeret flertal træffer afgivende bestemmelse, er følgende forbudt:

° opkrævning af told eller afgifter med tilsvarende virkning,

..."

17 Det maa med generaladvokaten antages, jf. punkt 17 i forslaget til afgørelse, at selv hvis de omtvistede morarenter opfattes som afgift med tilsvarende virkning som told, er artikel 16 i direktiv 69/73 en undtagelse fra forbuddet i artikel 18, stk. 2, i forordning nr. 2727/75, der er besluttet af Raadet, og saaledes udtrykkeligt tilladt.

18 Denne del af det praejudicielle spoergsmaal skal derfor besvares saaledes, at direktiv 69/73, der var gaeldende paa tidspunktet for de faktiske omstaendigheder, tillod en medlemsstat at bestemme, at naar varer, som tidligere var ekspederet til aktiv foraedling, overgaar til fri omsaetning i Faelllesskabet, paalaegges der den skyldige landbrugsimportafgift morarenter for perioden mellem den midlertidige indfoersel og den endelige indfoersel.

Opkraevning af morarenter af mervaerdiafgiften

19 Da der ligeledes er blevet opkraevet morarenter af mervaerdiafgiften for perioden mellem den midlertidige indfoersel og den endelige indfoersel, maa det undersoges, om en saadan opkraevning er i overensstemmelse med faelllesskabsreglerne om mervaerdiafgift, nemlig Raadets sjette direktiv 77/388/EOEF af 17. maj 1977 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsaetningsafgifter ° Det faelles mervaerdiafgiftssystem: ensartet beregningsgrundlag (EFT L 145, s. 1), i den affattelse, der var gaeldende paa tidspunktet for de faktiske omstaendigheder.

20 Dette direktivs artikel 10, stk. 3, bestemmer foelgende:

"Ved indfoersel indtraeder afgiftspligten, og afgiften forfalder, paa det tidspunkt, hvor godet ankommer til indlandet som fastlagt i artikel 3.

Skal der for indfoerte goder betales told, landbrugsimportafgifter eller afgifter med tilsvarende virkning, og disse er fastsat som led i en faelles politik, kan medlemsstaterne knytte afgiftspligtens indtraeden og afgiftens forfald til de tilsvarende begreber gaeldende for disse faelllesskabsafgifter.

Skal der for indfoerte goder ikke svares nogen af disse faelllesskabsafgifter, kan medlemsstaterne anvende de gaeldende toldbestemmelser ved fastlaeggelse af afgiftspligtens indtraeden og afgiftens forfald.

Henfoeres goderne straks ved indfoerslen under en af de i artikel 16, stk. 1, punkt A, omhandlede ordninger eller under en ordning for midlertidig indfoersel eller en transitordning, vil afgiftspligten foerst indtraede, og afgiften foerst forfalde, paa det tidspunkt, hvor goderne udgaar af den naevnte ordning og angives til forbrug."

21 I henhold til artikel 16, stk. 1, punkt A, litra e), i direktiv 77/388 finder artikel 10, stk. 3, sidste afsnit, anvendelse paa ordningen vedroerende aktiv foraedling.

22 Det foelger altsaa udtrykkeligt af dette direktiv, at afgiftspligtens indtraeden og afgiftens forfald foerst sker paa det tidspunkt, da goderne forlader ordningen og ekspederes til fri omsaetning. Ifoelge artikel 10, stk. 1, litra b), er afgiftens forfald det forhold, at statskassen kan goere sit krav gaeldende over for den afgiftspligtige person, ogsaa selv om der kan gives udsaettelse med betalingen. Der kan foelgelig tidligst fra dette tidspunkt paaloebe renter for manglende betaling af afgiften.

23 Det foelger heraf, at artikel 10, stk. 3, sidste afsnit, i direktiv 77/388 udelukker, at en medlemsstat som led i en ordning vedroerende aktiv foraedling kan opkraeve morarenter af mervaerdiafgiften for perioden mellem den midlertidige indfoersel og den endelige indfoersel.

24 Denne del af det praejudicielle spoergsmaal skal foelgelig besvares saaledes, at direktiv 77/388 afskaerer en medlemsstat fra at bestemme, at der skal opkraeves morarenter af skyldig mervaerdiafgift, naar varer, som tidligere var ekspederet til aktiv foraedling, overgaar til fri

omsaetning i Faelllesskabet, for perioden mellem den midlertidige indfoersel og den endelige indfoersel.

Afgørelse om sagsomkostninger

Sagens omkostninger

25 De udgifter, der er afholdt af den italienske regering og Kommissionen for De Europæiske Faelllesskaber, som har afgivet indlaeg for Domstolen, kan ikke erstattes. Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgoer et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at traeffe afgørelse om sagens omkostninger.

Afgørelse

Paa grundlag af disse praemisser

kender

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling)

vedroerende det spoergsmaal, der er forelagt af Corte di appello di Salerno ved kendelse af 31. maj 1994, for ret:

1) Raadets direktiv 69/73/EOEF af 4. marts 1969 om harmonisering af lovgivning om aktiv foraedling, der var gaeldende paa tidspunktet for de faktiske omstaendigheder, tillod en medlemsstat at bestemme, at naar varer, som tidligere var ekspederet til aktiv foraedling, overgaar til fri omsaetning i Faelllesskabet, paalaegges der den skyldige landbrugsimportafgift morarenter for perioden mellem den midlertidige indfoersel og den endelige indfoersel.

2) Raadets direktiv 77/388/EOEF af 17. maj 1977 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsaetningsafgifter ° Det faelles mervaerdiafgiftssystem: ensartet beregningsgrundlag, afskaerer en medlemsstat fra at bestemme, at der skal opkraeves morarenter af skyldig mervaerdiafgift, naar varer, som tidligere var ekspederet til aktiv foraedling, overgaar til fri omsaetning i Faelllesskabet, for perioden mellem den midlertidige indfoersel og den endelige indfoersel.